

Lärarhandledning - temarummet propaganda

Allmänt om temarummet

Temarummet propaganda bygger på ett antal övningar kring propaganda varvat med bild- och citatanalyser.

Olika sätt att arbeta med temarummet

Arbete på egen hand för eleverna

Temarummen är självförklarande och eleverna kan antingen individuellt eller i grupp själva arbeta sig igenom ett temarum. Räkna med att det tar ungefär 60 minuter för eleverna att själva gå igenom temarummet.

För att underlätta för eleverna när de går igenom temarummet kan det bifogade arbetsbladet användas. Skriv ut arbetsbladet eller lägg upp det på er lärportal och låt eleverna fylla i de olika sektionerna på arbetsbladet. När de är klara kan de lämna in sitt arbetsblad. Tänk på att det är viktigt att poängtera att det inte går ut på att snabbt ta sig igenom temarummet utan att de tar sig tid att reflektera. Detta kan t ex underlättas genom att de inte får gå när de är klara utan ska ägna hela lektionspasset åt uppgiften.

Arbetsbladet hittar du sist i denna lärarhandledning.

Lärrledd undervisning

Som lärare kan du använda temarummet på många olika sätt. Här följer några förslag på hur du kan arbeta med de olika kapitlen i temarummet:

Kapitel 1: Intro

Här rullar ett antal affischer. Detta är mest tänkt som en introduktion. Låt eleverna titta på bilderna innan de går vidare till nästa del, eller titta på bilderna gemensamt t ex via projektor i klassrummet innan ni börjar arbeta med temarummet.

Kapitel 2: Vad är propaganda?

Här syns en kort definition av propaganda och sedan tre ord i orangea rutor. Om man för muspekaren över rutorna får man fram definitioner av orden.

Här kan eleverna först antingen själva eller i smågrupper få försöka (utan att söka info) definiera begreppen. Diskutera sedan gärna elevernas definitioner tillsammans. När ni gjort det

kan ni, exempelvis via projektorn, tillsammans titta på de definitioner som finns bakom de orangea rutorna och jobba med frågorna:

- Vilka likheter och skillnader finns mellan de tre olika definitionerna?
- Vilka likheter och skillnader finns mellan elevernas definitioner och de definitioner som visas bakom rutorna?
- Vem bestämmer hur ord ska definieras?

Titta sedan gärna upp tillsammans om det finns andra definitioner och hur de i så fall ser ut.

Kapitel 3: Vad gör propaganda?

Hur visas en kort text om propaganda. Läs den gärna tillsammans innan ni går vidare i temarummet.

Kapitel 4: diskussionsfrågor

Här finns några diskussionsfrågor. Dessa kan man arbeta med på flera olika sätt. Eleverna kan exempelvis muntligt diskutera frågorna i grupp, ni kan ta det som helklassdiskussion eller eleverna kan få skriva ner sina tankar kring frågorna.

Kapitel 5: Bildanalys

Kapitlet med bildanalys går att arbeta med på flera olika sätt. Om du klickar på någon av de små bilderna dyker de upp i större format på skärmen.

Bredvid bilderna finns ett antal frågor. Eleverna kan exempelvis delas in i grupper där varje grupp arbetar med varsin affisch och svarar på frågorna utifrån affischen. Sedan kan de redovisa sina svar i tvärgrupper eller att ni går igenom i helklass.

Kapitel 6: Citat

Låt eleverna göra quizet om citat. Efter varje fråga finns en liten faktaruta om citatet.

I samband med quizet kan det vara bra att prata med eleverna om personerna och citaten. Exempelvis om varför man ville få det att verka som Marie Antoinette sagt saker som hon inte sagt, eller vad som hände i Rwanda i samband med att citatet i quizet uttalades. Låt gärna eleverna själva söka information, eller gå igenom tillsammans på tavlan efter att alla svarat på quizfrågorna.

Kapitel 7: Reflektion kring citat

Här finns frågor kopplade till citaten (samma citat som i kapitlet innan). Dessa kan man arbeta med muntligt i grupp eller skriftligt där eleverna lämnar in svaren. Det går också att gå igenom tillsammans i klassrummet.

Eleverna kan också delas in i grupper och arbeta med varsitt citat och både svara på frågorna och skriva om situationen när citatet uttalades och personen/organisationen som kommit med

uttalandet. Detta kan exempelvis presenteras i planschform (en plansch om Martin Luther King, en om Marie Antoinette osv).

Kapitel 8: Hatpropaganda

Här visas en bild på våldspyramiden. Diskutera gärna med eleverna om vad pyramiden står för. Hur sakerna i toppen på pyramiden bygger på de i botten. Prata om vilka ste gi pyramiden vi kan vara med och påverka (exempelvis skämt och bemötande). Hur ser kopplingen mellan skämt och faktiska våldsbrott ut egentligen?

Kapitel 9: Val, propaganda och demokrati

Här visas 3 diskussionsfrågor, en i taget. Du kommer till nästa genom att klicka på pilen till höger om bilden. Dessa frågor kan man gå igenom i helklass och visa på projektor, gärna kombinerat med att låta eleverna diskutera frågorna i smågrupper. Frågorna bygger på varandra och följande fråga problematiserar den tidigare så låt gärna eleverna bara se en fråga i taget och svara på den innan ni går vidare till nästa.

Kapitel 10: Reklam och propaganda

Här är fler frågor att arbeta med för eleverna. Här kan man också plocka fram olika exempel på reklam. Utgå gärna från eleverna och prata om vilken reklam de möter i sin vardag och om de upplever att reklamen påverkar dem eller inte och varför företag lägger så mycket pengar på reklam.

Arbetsblad - temarummet Propaganda

Gå in på Värdegrundsguiden till temarummet Propaganda. Temarummet innehåller ett antal kapitel (dessa ser du numrerade i den orangea sidopanelen till höger). Gå igenom alla kapitel och fyll i arbetsbladet.

Kapitel 1: Intro

Titta på bildspelet med affischer, skriv vilka länder du tror att de olika affischerna kommer ifrån:

1. _____ 2. _____ 3. _____ 4. _____ 5. _____

6. _____ 7. _____ 8. _____ 9. _____ 10. _____

Kapitel 2: Vad är propaganda?

Fyll i luckorna i texten:

Information: Fakta som överförs vid _____

Propaganda: Syftar till att med hjälp av språk, _____, eller andra symboler påverka människors åsikter

Knep som ett företag använder i sin _____ för att främja försäljningen

Kapitel 3: Vad gör propaganda?

Fyll i luckan i texten:

Propaganda spelar på _____

Kapitel 4: Diskussionsfrågor

Svara på frågorna (utifrån vad du tycker och tänker)

Fråga 1: Motivering:

- Ja
- Nej

Fråga 2: Motivering:

- Ja
- Nej

Fråga 3: Motivering:

- Ja
- Nej

Kapitel 5: Bildanalys

Välj en av affischerna. Jag valde affisch nummer: _____. Utifrån affischen du valde svara på frågorna:

Vad vill affischen säga?

Vilka färger används mest i affischen?

Känns affischen positiv eller negativ?

Finns dolda budskap i affischen och i så fall vilka?

Kapitel 6: Quiz

Gör quizet. Hur många rätt hade du? _____

Kapitel 7-10

Läs igenom frågorna i dessa kapitel. Svara på följande:

Hur påverkas vi av propaganda, ge 3 exempel:

1. _____

2. _____

3. _____